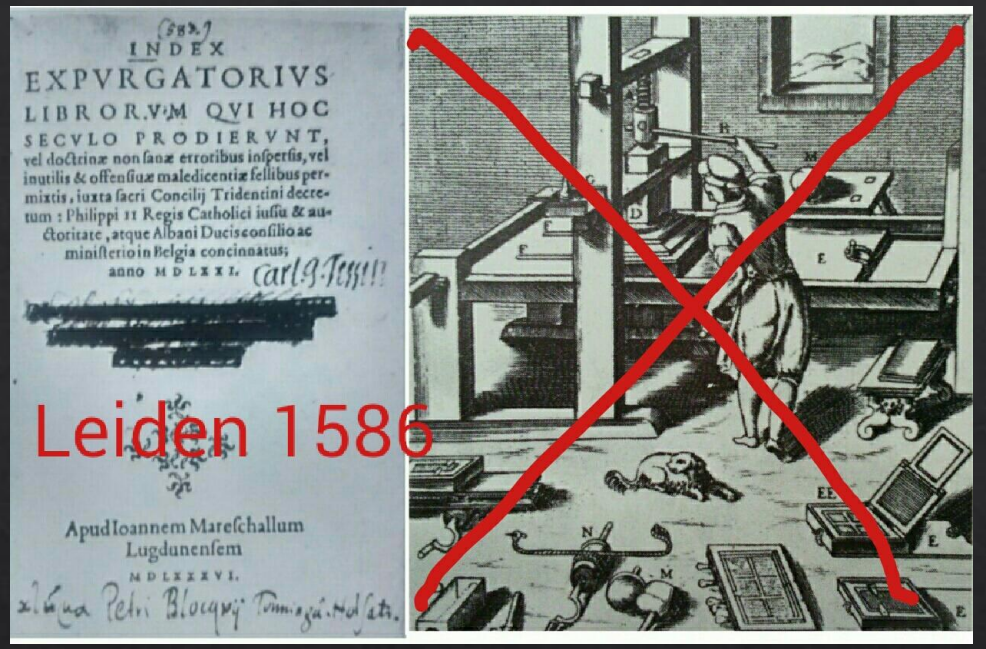

Censurens Historia (några exempel)

Källa: Wikipedia, samt Elinor Persson kandidatuppsats 15 p

Då BIBELN Gutenberg påverkade

INDEX
EXPVRGATORIVS
LIBRORVM QVI HOC
SECVLO PRODIERVNT,
vel doctrinæ non ſanæ erroribus inſperſis, vel
inutilis & offenſiuæ maledicentiæ fellibus per-
mixtis, iuxta ſacri Concilij Tridentini decre-
tum: Philippi II Regis Catholici iuſſu & au-
ctoritate, atque Albani Ducis conſilio ac
miniſterio in Belgia concinnatus;
anno MDLXXI.
[redacted]
Apud Ioannem Mareſchallum
Lugdunenſem
MDLXXXVI.

Leiden 1586

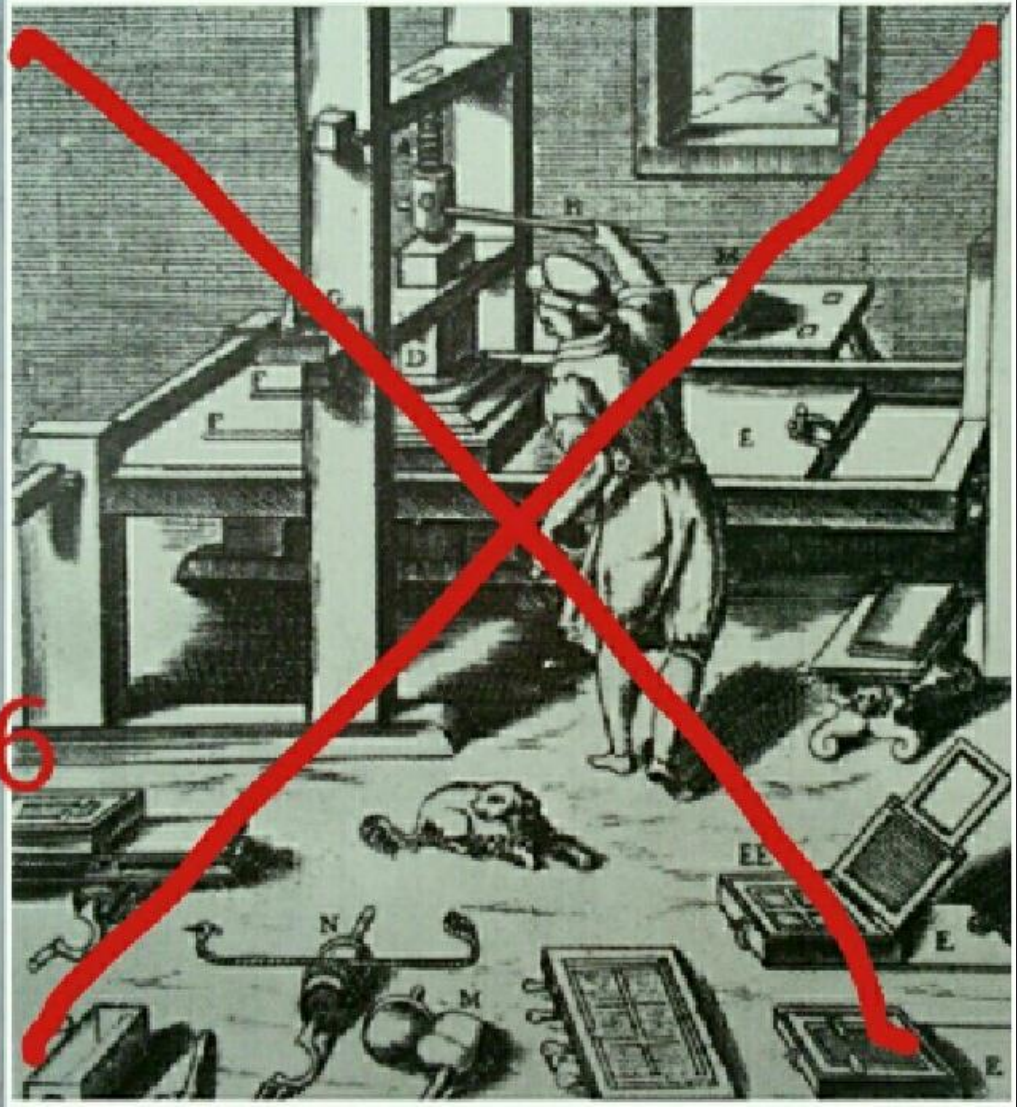

År 1586 utgavs en liten hjälpreda

Boken listade vilka Böcker som inte var OK.

INDEX
EXPVRGATORIVS
LIBRORVM QVI HOC
SECVLO PRODIERVNT,
vel doctrinæ non ſanæ erroribus inſperſis, vel
inutilis & offenſiuæ maledicentiæ fellibus per-
mixtis, iuxta ſacri Concilij Tridentini decre-
tum: Philippi II Regis Catholici iuſſu & au-
ctoritate, atque Albani Ducis conſilio ac
miniſterio in Belgia concinnatus;
anno MDLXXI.
[redacted]
Apud Ioannem Mareſchallum
Lugdunenſem
MDLXXXVI.

Index expurgatoriatus= Utrensnings-index/tryckt i Leiden 1586 Lista över förbjudna böcker Kat.kyrkan

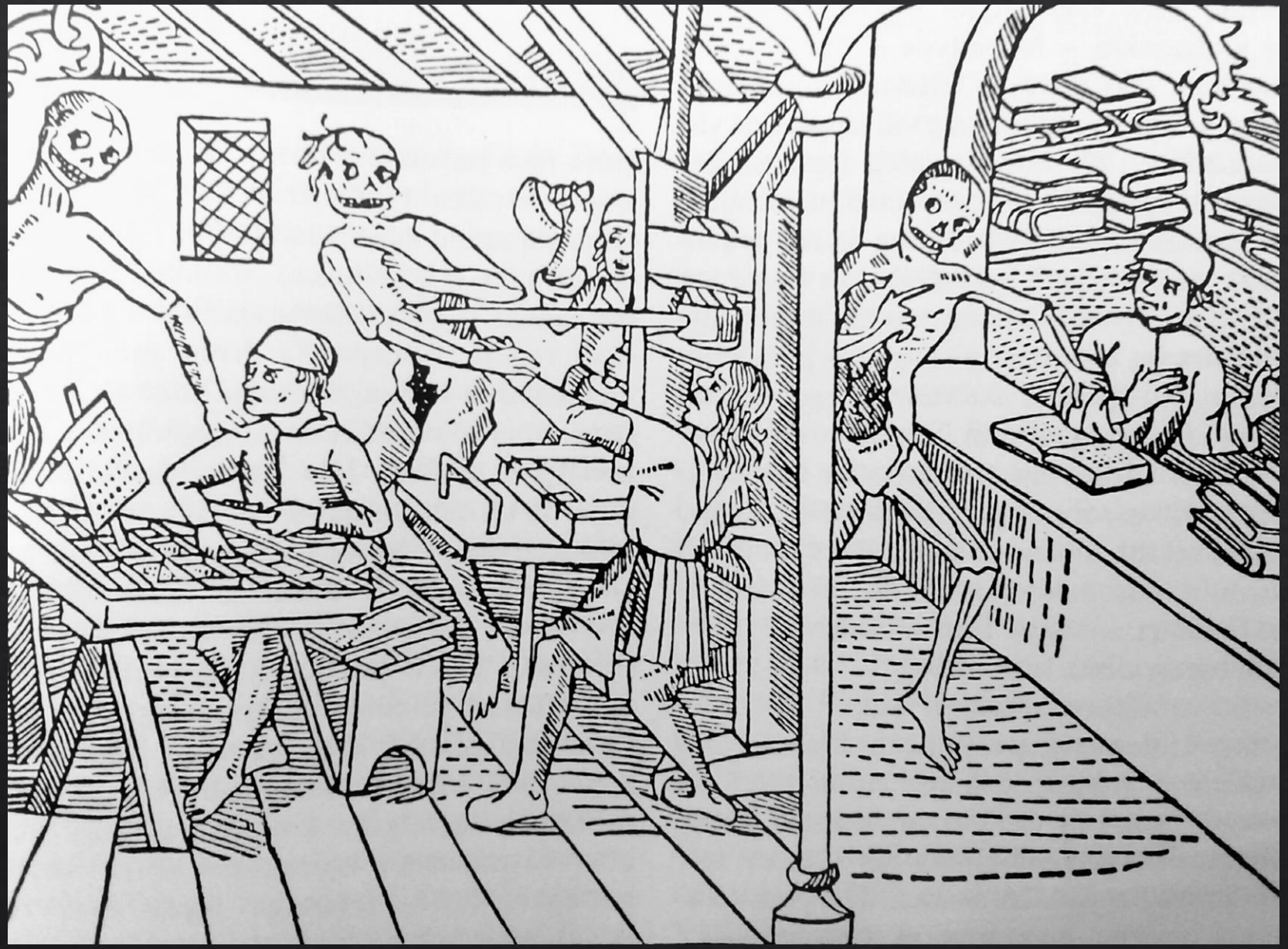

Här gäller Kyrkans ord

Då BIBELN Gutenberg påverkade

Kyrkan hade monopol på vad som skulle sägas och tryckas i det mesta

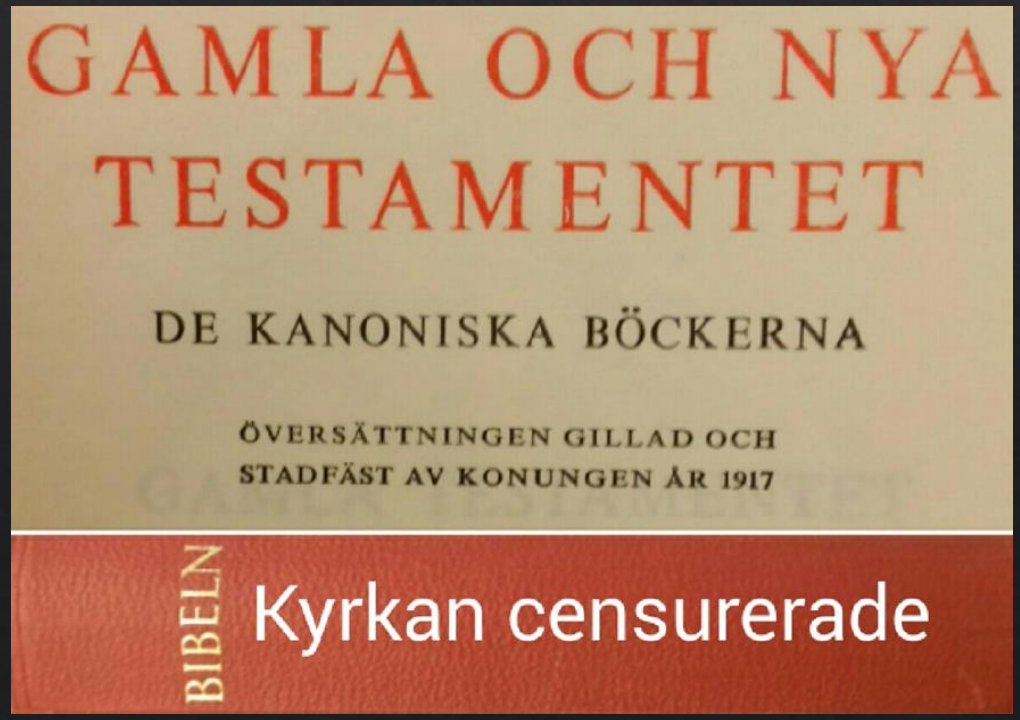

Tidig att censurera då boktryckandet för Biskop Brask fick stängas av Gustav 1

Anders Chydenius
Bidrog till att avskaffa censuren (1766)

Mössorna hade under den långa tiden i opposition lärt sig värdera tryckfrihetens nytta och var fast beslutna att få till stånd en sådan,

Under ledning av den österbottniske prästen Anders Chydenius genomdrev mösspartiet vid riksdagen i Gävle den 2 december 1766 antagandet av en tryckfrihetsförordning som stoppade censur och införde offentlighetsprincipen för offentliga handlingar i svenska myndigheten, därmed även i Finland. Undantagna var smädande av konungens majestät samt avtramp i en rad religiösa spörsmål som stadgade av Svenska kyrkan.

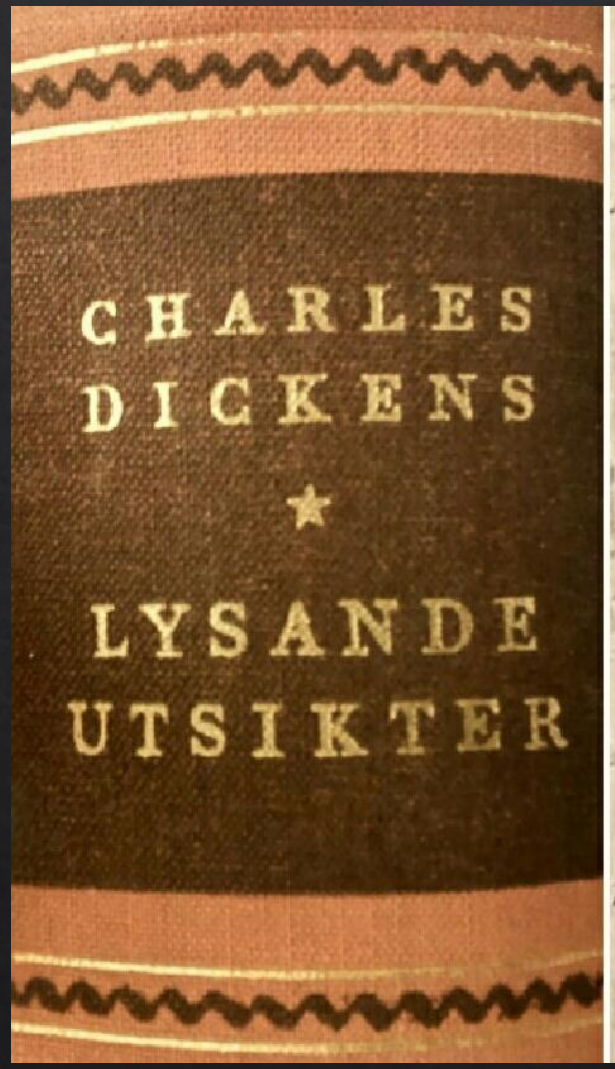

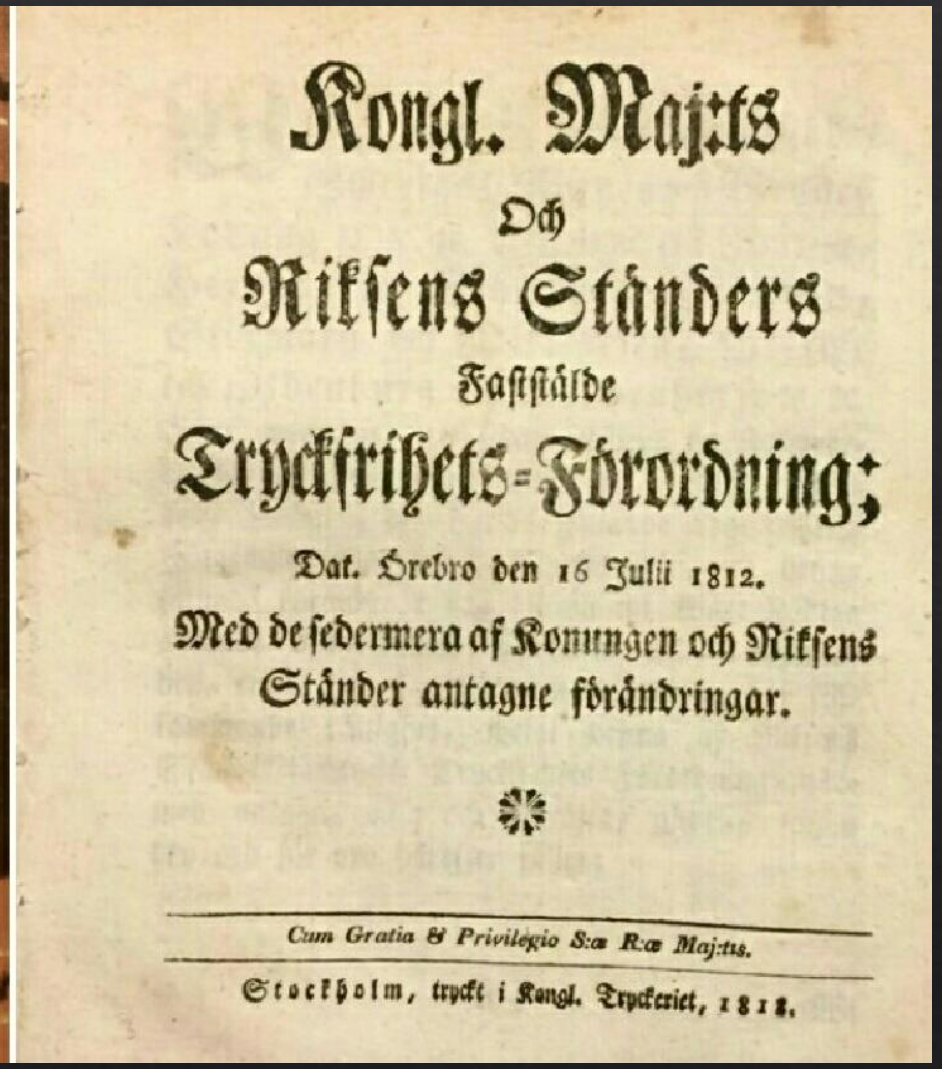

Kongl. Majts
Och
Riksens Ständers
Fastställde
Tryckfrihets-Förordning;
Dat. Örebro den 16 Julii 1812.
Med de sedermera af Konungen och Riksens Ständer antagne förändringar.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Majtis.

Stockholm, tryckt i Kongl. Tryckeriet, 1812.

År 1766 får så Sverige sin Tryckfrihet

Då BIBELN Gutenberg påverkade

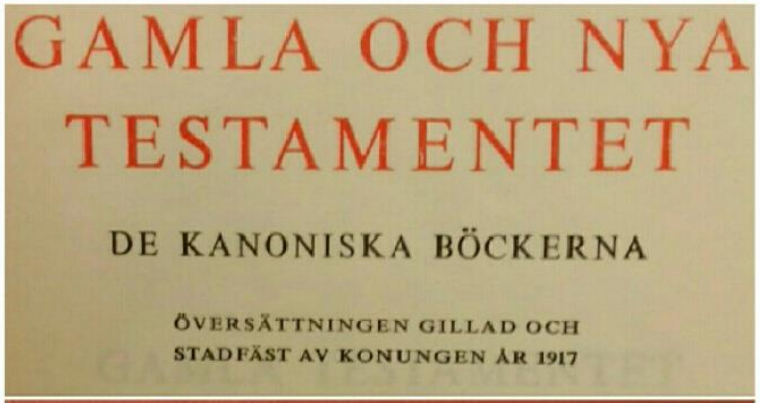

BIBELN Gillad av Kungen

Åren 1812 – 44 kom en klausul till i Tryckfrihetsförordningen, så att man Kunde dra in de trycksaker man ville. Syftet främst att bekämpa den växande liberalismen.

Göra sig lite lustig över officerare gick bra!

Karikatyrer som träffade makthavare gick att lansera

Driva med kända personer gick också bra

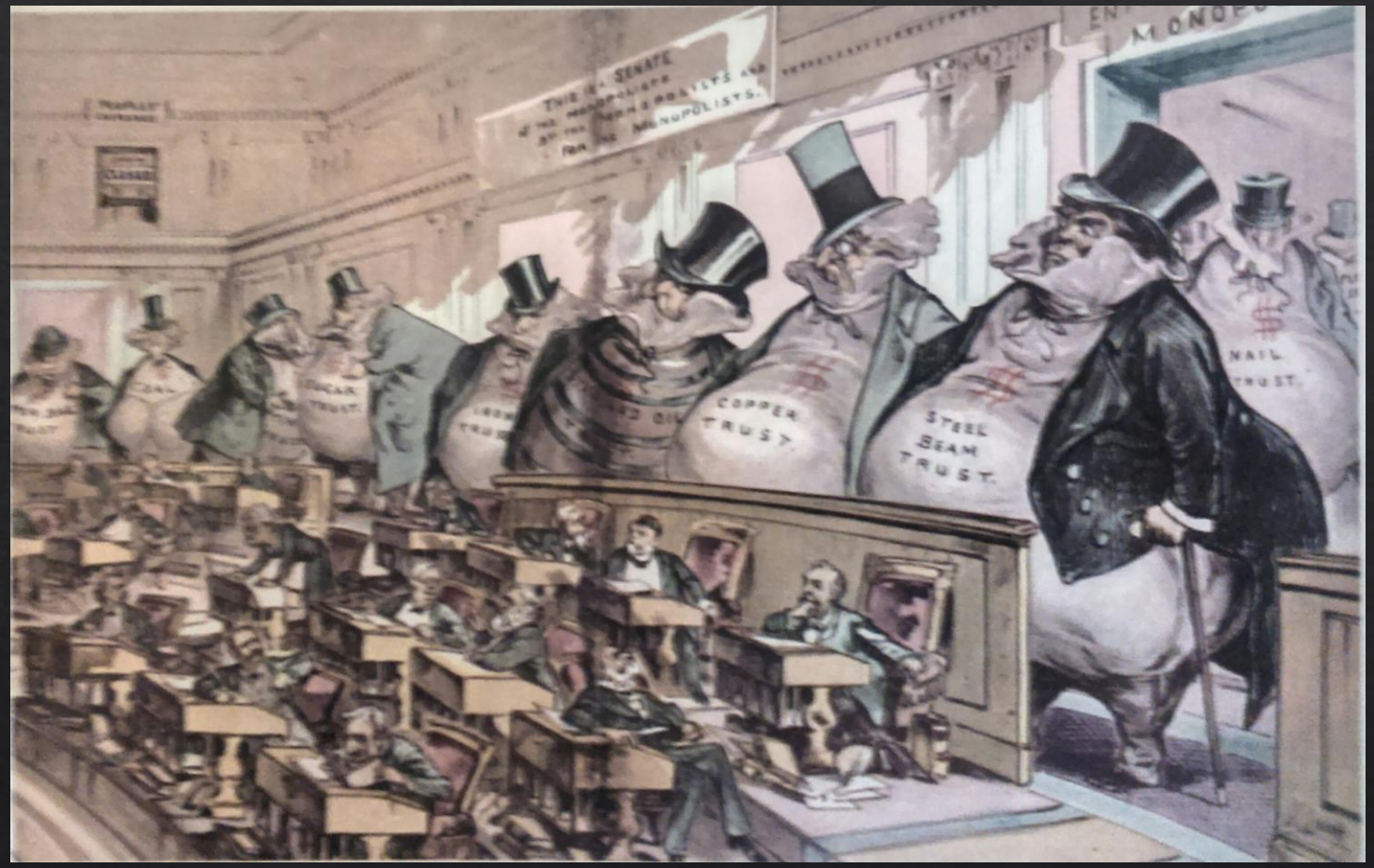

Driva med de kapitalstarka gick bra

En svensk tiger, långtgående verktyg att stoppa Tidningsartiklar som s.k. kunde störa rikets säkerhet (läs irritera Tyskland)

Tryckfrihetsförordningen kunde få transportförbud. Tidningarna fick då inte transporteras av allmänna kommunikationsmedel som ex. posten, Statens Järnvägar och motorfordon i linjetrafik.

Tryckfrihetsförordningen gjordes för att genom förordningar försöka styra vad pressen fickoch inte fick skriva. Pressen fick inte uttala sig om, smäda, förgripa eller göra osämja medfrämmande makter.

Bland annat instiftades en vilande censurlag som vid krig eller stor krigsfara kunde sättasin och ge regeringen möjlighet att förhandsgranska, dra in tidningar och ge utgivningsförbud.

Informationsstyrelsen. Ett flertal grå lappar skickades ut till tidningarna,
på dessa lappar stod det vad som inte fick publiceras under kriget, lapparna distribuerades av
Informationsstyrelsen. Pressrådet, senare kallad Pressnämnden

I 11 år satt
tyska legationens tjänstemän och bevakade
svenska tidningar.

Under 2:a Världskriget (Sverige)

Censur i Östtyskland

1949-1990 tillgrep landets regering olika former av censur. Censur förekom även i övriga länder bakom den så kallade järnridån.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bundesarchiv_Bild_183-1989-1201-046,_Wolf_Biermann_Konzert_in_Leipzig.jpg

Artisten Wolf Biermann miste sitt östtyska medborgarskap 1976.

Nya censurmöjligheter

Facebook år 2004

Youtube år 2005

10 000 stycken granskare

Youtube flera viktiga förändringar som kommer under 2018. Däribland lovar Youtube och Google (som numera äger Youtube) att ha totalt 10 tusen personer anställda specifikt för att övervaka ”innehåll”, eller med andra ord arbeta som censorer på Googles plattformar.

Censur av innehåll Facebook

En bild av Anders Zorns målning Flickan på loftet

Inför en utställning 2015 av Anders Zorns fotografier hade Fotografiska lagt ut bilder på sitt Facebookkonto, vilka raderades

I 30 av 47 Europeiska länder har pressfriheten försämrats